

nede ved en Lønningslov efter 1ste Januar 1899, ikke faa noget, finder jeg, saaledes som Stillingen er, temmelig uretfærdigt. Man har aldeles ikke nogen Oplysning om, hvorledes det stiller sig for disse Personer; man kan mellem disse Folk, dette Personale, finde Personer, hvis Lønningsforhold ganske vist ere forbedrede, men saa ubetydeligt, at de endnu ikke ere naaede til de Lønninger, som de Folk, der i øvrigt falde ind under Løven, have; og man vil derved komme til at gøre Uret, og det forekommer mig, at man paa saadanne Omraader hellere end at gøre Uret mod en, maa lade det gode tilflyde to eller tre, som det ikke absolut strengt kunde tilkomme.

I § 2 staar der et Par Linier, som ere gaaede uforandrede over fra Regeringsforslaget, nemlig, at de, der arbejde paa Akkord for Staten, komme ikke i Betragtning til at erholde dette Tillæg. Det er noget, som jeg ikke har kunnet faa fuldstændig Rede paa, hvorledes det forholder sig med denne Bestemmelse. Hvad vil det sige, at arbejde paa Akkord? Man har paa Statens Værksteder Folk, der ere antagne paa Ugeløn, paa Dagløn, og denne Dagløn, denne Ugeløn er Basis for deres Løn og ogsaa Basis for Akkorden, og denne Dagløn staar saaledes, at den ansættes paa den Maade, at Administrationen ansætter den, og det er meget vanskeligt for Fagfællerne uden for Værkstederne at komme til at gribe ind og faa disse Lønninger forhøjede, idet de vedkommende arbejde under meget særegne Forhold, og de glide altsaa ikke ind under det Begreb, som staar i samme Paragraf, at deres Løn retter sig efter Dagens Arbejdspriser paa det paagældende Sted. Det er her ordnet saaledes, at Administrationen siger: Saa meget give vi i Dagløn, kom her ind og arbejd! Og naar de ere komne ind, saa siger Administrationen: Her er et Stykke Arbejde, som skal gøres, det ville vi give saa meget for, og medens du arbejder derpaa, vil du faa din Dagløn udbetalt; er det for dig en gunstig Akkord, vil du, naar Tiden er kommen, at du er færdig, faa det Overskud, som der vil blive, og er det for dig en ugunstig Akkord, saa vil det blive dig fradraget. Og naar han saa er færdig med dette Arbejde, vil han ganske stille glide over mellem de daglønnede, de ugelønnede Arbejdere igen, saaledes som enhver kender det med de Arbejdere, som ikke have nogen Akkord. Jeg vil gerne anbefale, at disse Folk komme med; det

forekommer mig uretfærdigt, hvis man afskærer dem, og jeg tror meget godt, at de kunne komme med ved lidt god Villie, at man meget godt kunde fortolke Løven saaledes, at disse Folk komme med. Der er ligeledes ude paa Orlogsværftet nogle private Arbejdere — saadan kaldes de, men de antages ligeledes af Orlogsværftets Direktion — og der er Folk imellem dem, som have arbejdet ude paa Værfterne i en 20—25 Aar. Med Hensyn til disse Folk vil jeg henstille, at de komme med. Jeg ser i § 9, at det i væsentlig Grad overlades til Finansministeren at dømme om, hvilke Folk der skulle ind derunder, og jeg vil gerne henstille til Finansministeren at anlægge den velvilligste Maalestok i saa Henseende, saaledes at dette Forslag kommer de flest mulige af Statens Arbejdere til gode.

Det er disse Bemærkninger, som jeg har fremsat i Udvalget, og som jeg atter her har villet fremsætte, og derfor har jeg ikke kunnet være Medforslagsstiller til dette Forslag. Men saaledes som Stillingen nu er ude mellem den Klasse Mennesker, som der er Tale om at hjælpe, og saaledes som den politiske Stilling er i Øjeblikket, kan jeg indse, at hvis man stiller derhenhørende Ændringer, eller hvis man paa anden Maade søgte at gøre denne Lov bedre i den Retning, som jeg her har antydnet, er jeg bange for, at man kunde komme til at skade Sagen i dens videre Gang, og at man kunde komme til at lægge Hindringer i Vejen, saaledes at den ikke blev til noget. Dette vil jeg bestemt forvare mig imod; jeg vil derfor anbefale Forslaget med den Henstilling til Forslagsstillerne, at de optage paa Lovforslaget, hvad de mene at kunne bruge af disse Bemærkninger, saa at det faar en noget større Rækkevidde, naar det endelig vedtages, og at den højtærede Minister vil se saa velvillig paa Forholdene som muligt, saaledes at den størst mulige Mængde af Statens Arbejdere kan komme ind under dette Forslag.

Formanden: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Hammerich: Det plejer jo ikke at være Tilfældet, at vi særlig fremdrage, hvad der udtales i Udvalgene, men jeg er nødt til at fravige denne Regel og gøre nogle enkelte Bemærkninger i Anledning af, hvad den ærede sidste Taler udtalte.